

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

สำหรับวรรณคดีที่เกี่ยวข้องนี้ ผู้วิจัยได้แยกกล่าวเป็นสองหัวข้อ คือ ความหมายของบุคลิกภาพ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งในบุคคล แม้จะให้คำจำกัดความได้ยากเพราะเป็นเรื่องที่ละเอียด ซับซ้อน แต่ก็ เป็นคำที่นำมาใช้กันทั่วไปเมื่อต้องการจะบรรยายถึงลักษณะของบุคคล นักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษาวิจัย และให้คำจำกัดความไว้หลายอย่าง ดังเช่น

อัลพอร์ต¹ (Allport) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพเป็นหมวดหมู่ของระบบทางจิต ที่มีพลังในตัวบุคคล เป็นตัวกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

เออเนสต์ อาร์ ฮิลการ์ด² (Ernest R. Hilgard) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือแบบแห่งลักษณะของบุคคล และวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล

---

¹Gordon W. Allport, Personality: A Psychological Interpretation. cited by Calvin S. Hall, and Gardner Lindzey, Theories of Personality (New York: John Wiley and Sons, Inc., 1967), p. 263.

²Ernest R. Hilgard and Richard G. Atkinson, Introduction to Psychology (2d ed.; New York: Harcourt, Brace and World, Inc., 1967), p. 472.

วิกเตอร์ เฮส นอล³ (Victor H. Noll) ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะทุกอย่างในตัวบุคคลที่สามารถจะคัดสรรได้ ซึ่งรวมถึงผลรวมของอุปนิสัยและพฤติกรรม ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ ทักษะ ทักษะ ความสนใจ และปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม กล่าวได้กว้าง ๆ ว่า บุคลิกภาพนั้นบอกให้ทราบว่า คนนั้นคิดอะไร และรู้สึกอย่างไร

โดนัล โอ เฮบบ์⁴ (Donal O. Hebb) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพเป็น โครงสร้างของลักษณะ (Characteristics) ของแต่ละคน และเป็นแนวทางการประพฤติ ซึ่งกำหนดการปรับตัวให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของแต่ละคนกับสิ่งแวดล้อม เน้นเฉพาะถึง ลักษณะบุคคล ซึ่งก่อให้เกิดผลในการเข้ากับผู้อื่น นั่นคือบุคลิกภาพ รวมถึงลักษณะต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการปรับตัวของแต่ละคน

รอส สแตกเนอร์⁵ (Ross Stagner) กล่าวว่า ตัวกำหนดความแตกต่างทาง บุคลิกภาพของเด็ก ได้แก่ องค์ประกอบทางชีวภาพ (Biological Factor) อิทธิพลของ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว สถานภาพการสมรสของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดูทางบ้าน ทักษะของบิดามารดา รวมถึงอิทธิพลทางโรงเรียน ได้แก่ วิธีการสอนของครู และเพื่อนที่เรียนด้วยกัน รวมทั้งอาจขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสื่อสารมวลชนด้วย

นอร์แมน แอล มูน⁶ (Norman L. Munn) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละ

---

³Victor H. Noll, Introduction to Educational Measurement (Boston:Houghton Mifflin Comp., 1957), p. 277.

⁴E.E. Baughman, "The Psychological Study of the Individual," Personality (New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1972). p. 10.

⁵Ross Stagner, Psychology of Personality (3 d ed.; New York: McGraw-Hill Book Co., 1961), pp. 361 - 516.

⁶Norman L. Munn, Introduction to Psychology (2 d ed.; Boston: Houghton Mifflin Co., 1969), p. 98.

คนเป็นผลรวมของลักษณะทางพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม และผลของบุคลิกภาพเป็นการปะทะกัน (Interaction) ระหว่างสถานการณ์ทางชีวภาพ สถานภาพทางสังคม และอิทธิพลทางวัฒนธรรม

แอนน์ อาแนสตาสี⁷ (Anne Anastasi) เชื่อว่า บุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากปฏิกริยารวม (Interaction) ระหว่าง พันธุกรรม (Heredity) และสิ่งแวดล้อม พันธุกรรมอย่างเดียวกันในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ย่อมก่อให้เกิดบุคลิกภาพของบุคคลต่างกัน อย่างไรก็ตาม ในสภาพแวดล้อมที่เหมือนกัน แม้ว่าบุคคลจะมีพันธุกรรมอย่างเดียวกัน ก็อาจก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่ต่างกันได้

แคทเทล⁸ (Cattell) ให้ความสำคัญของวัฒนธรรมและสังคมที่มีต่อพฤติกรรม และบุคลิกภาพไว้ว่า สถานันทางสังคมที่กลมกลืนหรือมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมีหลายสถานัน แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ครอบครัว และที่สำคัญรองลงมาก็คือโรงเรียน สถานันอาชีพ กลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิก ศาสนา พรรคการเมือง และประเทศชาติ สถานันเหล่านี้ อาจส่งผลต่อบุคลิกภาพได้ดังนี้ คือ

1. สถานันที่จงใจจะทำให้เกิดลักษณะบุคลิกภาพชนิดใดชนิดหนึ่ง ซึ่งหมายถึงลักษณะบุคลิกภาพที่สังคมนั้นต้องการ อาจรวมอุปนิสัยและบุคลิกภาพเฉพาะ โดยที่สถานันนั้นจงใจผลิตลักษณะที่ต้องการขึ้น

2. องค์ประกอบทางค่านิยมศันวิทยา หรือสถานการณ์ อาจส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพซึ่งสถานันในสังคมนั้นไม่ใ้จงใจ

3. เมื่อเกิดรูปแบบของพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลของชบวนการข้อใดข้อหนึ่งใน 2 ข้อข้างบน แต่ละบุคคลอาจพบว่า จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพของเขาคือต่อไป

⁷Henry Clay Smith, Personality Development (New York: McGraw-Hill Book Company, 1968), p.111.

⁸Raymond B. Cattell, Personality and Social Psychology (San Diego: Robert L. Knapp, 1964), pp. 509 - 41.

ชาร์ง บัศวรี⁹ ให้ข้อสังเกตว่า บุคลิกภาพของบุคคลมิใช่เป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลนั้นทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่างหน้าตา สักส่วน สี่นิ้ว ของร่างกายแล้ว นอกนั้นเกิดจากการฝึกฝน อบรม เรียนรู้ และมีประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น

สุรางค์ ไควตระกูล¹⁰ ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า เป็นคุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในกิจการงาน ชีวิตส่วนตัว และสังคมทั่วไป

เลวิน¹¹ (Lewin) เชื่อว่าบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อเขา บุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นเช่นใด ย่อมแล้วแต่การที่บุคคลรับรู้ และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมตัวเขาอย่างไร

จากความเห็นและคำจำกัดความของนักจิตวิทยาต่าง ๆ เหล่านี้ รวมความแล้ว บุคลิกภาพก็คือ ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ประกอบกันขึ้นเป็นลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออกให้เห็นได้ เป็นความรู้สึคนึกคิด ความรู้ ความสามารถ ซึ่งแต่ละคนก็มีบุคลิกภาพเป็นของตนเอง ไม่ซ้ำแบบใคร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ แคลิฟอร์เนีย ไฮโคโลจิคัล อินเวนทอรี ใ้มี

⁹ชาร์ง บัศวรี, หลักการศึกษ (พระนคร: แพร่พิทยา, 2506), หน้า 32.

¹⁰สุรางค์ ไควตระกูล และคณะ, จิตวิทยาक्रमุขย (วิชาक्रमุขย ตอน 3; พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2509), หน้า 250.

¹¹Kurt Lewin, "Personality Development," Child Development edited by Don C. Dinkmeyer (New Jersey: Prentice-Hall Book Company, 1965), p. 311.

ผู้นำ ซีพีไอ เป็นเครื่องมือในการหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและสัมฤทธิผลในการเรียนไว้ม่างไม่มากนัก ดังนี้

✓ ปีคริสต์ศักราช 1960 โบว์แมนและแมทเทิว¹² (Bowman and Matthews) ได้หาความแตกต่างกันของนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยม กับนักเรียนที่ต้อออกจากโรงเรียนกลางคัน (drop out) ไม่สามารถเรียนให้จบชั้นมัธยมได้ โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ (CPI) เป็นเครื่องมือในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 10 เป็นพวกที่สามารถเรียนจบ 112 คน และพวกที่เรียนไม่จบ 55 คน เมื่อกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ทำแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ แล้ว ผลปรากฏว่า กลุ่มที่เรียนจบชั้นมัธยม มีลักษณะบุคลิกภาพค่าน ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs), สังคมประภค (So), ความรับผิดชอบ (Re), ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Cm), สัมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac), สัมฤทธิผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai), และ ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) สูงกว่าพวกที่ไม่สามารถเรียนให้จบชั้นมัธยม

✓ ในปีเดียวกัน แมกซ์เวลล์¹³ (Maxwell) ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 - 12 ของโรงเรียนมัธยม 3 แห่ง ตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ จำนวน 1,661 คน ซึ่งในจำนวนนี้เรียนจบชั้นมัธยม 1,377 คน และเรียนไม่จบ 284 คน เมื่อใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ เป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลปรากฏว่า ในนักเรียนชาย พวกที่เรียนสำเร็จ มีคะแนนบุคลิกภาพสูงกว่าพวกที่เรียนไม่สำเร็จในค่าน การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs), การวางตัวในสังคม (Sp), การยอมรับตนเอง (Sa), ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ที่ (Wb), ความรับผิดชอบ (Re), สังคมประภค (So),

¹²Harrison G. Gough, "Graduation from Highschool as Predicted from the CPI," reprinted from Psychology in the Schools, Vol. 3, No. 3 (20 July, 1960), p. 209.

¹³Ibid., p. 211.

ความอดทน (To), ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Cm), สัมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น และเกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ac และ Ai) และประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) สำหรับนักเรียนหญิง พวกที่เรียนสำเร็จมีคะแนนบุคลิกภาพสูงกว่าพวกที่เรียนไม่สำเร็จในด้าน ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ที่ (Wb), ความรับผิดชอบ (Re), สังคมประกิต (So), การยอมรับตนเอง (Sa), ความอดทน (To), ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Cm), สัมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่นและความเป็นตัวของตัวเอง (Ac และ Ai) และประสิทธิภาพทาง สมอง (Ie)

✓ ปีคริสต์ทศวรรษ 1962 แฮร์ริสัน จี. กัฟ¹⁴ (Harrison G. Gough) ได้นำแบบ สสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ ไปวัดบุคลิกภาพของนักเรียนระดับมัธยมในประเทศอิตาลี กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมจากเมืองโคโม (Como) 2 โรงเรียน จากเมืองฟลอเรนซ์ (Florence) 1 โรงเรียน และจากเมืองเนเปิล (Naples) อีก 1 โรงเรียน เป็น นักเรียนชายทั้งหมด 204 คน และนักเรียนหญิงทั้งหมด 137 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้ ได้ ควบคุมระดับสติปัญญา โดยให้ทำแบบวัดสติปัญญาทั่วไปชนิดที่ไม่ใช้คำพูด (Non-verbal general Intelligence Test) ซึ่งชื่อว่า D48 แล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยของ D48 ของ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ ผลปรากฏว่า องค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดความสำเร็จในการเรียน (Achievement Motive Scales) คือ สัมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่นและสัมฤทธิผลที่เกิดจากการเป็น ตัวของตัวเอง (Ac และ Ai) มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ย +.32 และ +.35 ตามลำดับ ในนักเรียนชาย และมีความสัมพันธ์ +.33 และ +.29 ในนักเรียนหญิง สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Equation) ซึ่งรวมลักษณะสัมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น และเกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ac และ Ai) และ ความยืดหยุ่นได้ (Fx) เข้าด้วยกัน

007084

¹⁴Harrison G. Gough, "A Cross Cultural Study of Achievement Motivation," reprinted from Journal of Applied Psychology, Vol. 48, No. 3 (June, 1964), p. 191.

ให้ค่าความแม่นยำตรงตามค่าทำนาย (Predictive Validity) = $+ .43$ และ $+ .45$ ตามลำดับ

ในปีคริสต์ศักราช 1965 โรเบิร์ต แอล เอ็กเบิร์ท และ กอร์ดอน เอส บิเกลโลว์¹⁵ (Robert L. Egbert and Gordon S. Bigelow) ได้ศึกษาถึงความแตกต่างของบุคลิกภาพที่วัดด้วยแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

(1) ระหว่างนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนตามแบบแผน (Traditional Study) กับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนแบบอิสระ (Independent Study)

(2) ระหว่างนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนแบบอิสระ กับนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนแบบอิสระ (3) ระหว่างนักเรียนที่พอใจในการเรียนแบบอิสระ กับนักเรียนที่ไม่พอใจในการเรียนแบบอิสระ (4) ศึกษาถึงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระหว่างความสำเร็จจากการเรียน กับความพอใจและไม่พอใจภายในกลุ่มนักเรียนที่เรียนกันแบบอิสระ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนในปีคริสต์ศักราช 1965 ของมหาวิทยาลัยบรigham ยังก์ (Brigham Young University) จำนวน 89 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับบุคลิกภาพต่าง ๆ ระหว่างกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการเรียนตามแบบแผนกับกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการเรียนแบบอิสระ (2) พวกที่ประสบความสำเร็จในการเรียนแบบอิสระ มีคะแนนบุคลิกภาพด้าน ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) และความรับผิดชอบ (Re) สูงกว่าพวกที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนแบบอิสระ (3) พวกที่มีความพอใจในการเรียนแบบอิสระ มีคะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ (Re) สูงกว่าพวกที่ไม่พอใจในการเรียนแบบอิสระ (4) พวกที่ประสบความสำเร็จแต่ไม่พอใจในการเรียนแบบอิสระ มีคะแนนบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (Sy) และสังคมประภคิต (So) สูงกว่าพวกที่ประสบความสำเร็จและพอใจในการเรียนแบบอิสระ (5) ระหว่างพวกที่ประสบความสำเร็จ

¹⁵Robert L. Egbert and Gordon S. Bigelow, "Personality Factors and Independent Study," The Journal of Education Research, Vol. 62, No. 1 (September, 1968), pp. 37 - 39.

สำเร็จและพอใจในการเรียนแบบอิสระ กับพวกที่ไม่ประสบความสำเร็จและไม่พอใจในการเรียนแบบอิสระ พวกแรกมีคะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ (Re) และการสร้างความประทับใจให้ผู้อื่น (Gi) สูงกว่าพวกหลัง (6) ระหว่างพวกที่ประสบความสำเร็จแต่ไม่พอใจในการเรียนแบบอิสระ กับพวกที่ไม่ประสบความสำเร็จแต่พอใจในการเรียนแบบอิสระ พวกแรกมีคะแนนบุคลิกภาพด้านสังคมประจักษ์ (So) สูงกว่าพวกหลัง และ(7) ระหว่างพวกที่ไม่ประสบความสำเร็จ แต่พอใจในการเรียนแบบอิสระ กับพวกที่ไม่ประสบความสำเร็จและไม่พอใจในการเรียนแบบอิสระ พวกแรกมีคะแนนสังคมประจักษ์ (So), ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Wb), การเข้าสังคม (Sy), ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie), และการรวมกันขององค์ประกอบด้านสังคมประจักษ์ (So), การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), การเข้าสังคม (Sy) และการยอมรับตนเอง (Sa) สูงกว่าพวกหลัง

ในปีเดียวกัน เปรอร์เก้¹⁶ (Purkey) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์และความแตกต่างของบุคลิกภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ (Superior group) ได้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในวิชาการด้านต่าง ๆ 219 คน และนักเรียนที่มีความสามารถทางศิลปะ (Arts) 17 คน รวมเป็น 236 คน จากนั้น สุ่มขึ้นมา 95 คน เป็นชาย 54 คน หญิง 41 คน ให้ชื่อว่าเป็นกลุ่มที่มีพรสวรรค์ (Gifted) (2) กลุ่มที่มีความสามารถปานกลาง (Average group) ได้แก่นักเรียนทั่ว ๆ ไป สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มนี้ได้ 63 คน เป็นชาย 25 คน หญิง 38 คน กลุ่มนี้ให้ชื่อว่า เป็นกลุ่มเฉลี่ยทั่วไป (Average) จากการทดสอบบุคลิกภาพโดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ สรุปได้ว่า (1) กลุ่มนักเรียนชายที่มีพรสวรรค์ ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ สูงกว่ากลุ่มเฉลี่ยทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใน

¹⁶W.W. Purkey, "Measured and Professed Personality Characteristics of Gifted High School Students and Analysis of their Congruence," The Journal of Educational Research, Vol. 60 No. 13 (November, 1966), pp. 99 - 103.

12 คำนวณด้วยกัน คือ ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs), สังคมประภิต (So), การวางตัวในสังคม (Sp), การยอมรับตนเอง (Sa), ความรับผิดชอบ (Re), ความอดทน (To), การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi), สมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac), สมฤทธิผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai) ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie), และ การมีความคิดตามหลักจิตวิทยา (Py) (2) กลุ่มที่มีพรสวรรค์ ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Wb), และความยึดหยุ่นได้ (Fx) มากกว่ากลุ่มเฉลี่ยทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสังคมประภิต (So) ที่ระดับ .05 (3) กลุ่มนักเรียนหญิงที่มีพรสวรรค์ ได้คะแนนบุคลิกภาพด้าน การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs), สังคมประภิต (So), การวางตัวในสังคม (Sp), การยอมรับตนเอง (Sa), ความรับผิดชอบ (Re), ความอดทน (To), สมฤทธิผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac), สมฤทธิผลที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Ai), ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie), การมีความคิดตามหลักจิตวิทยา (Py), และความยึดหยุ่นได้ (Fx) มากกว่ากลุ่มเฉลี่ยทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Wb), ความสามารถสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi), มากกว่ากลุ่มเฉลี่ยทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

✓ ในปีคริสต์ทศวรรษ 1965 เซนกัน แฟลเฮอร์ตี้ และ รุทเซล¹⁷ (Flaherty and Reutzel) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูง และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัย เม้าท์เมอริซี (Mount Mercy College) แฟลเฮอร์ตี้ใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเรียนในชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผลสัมฤทธิ์ทาง

¹⁷M.R. Flaherty and Eileen Reutzel, "Personality Traits of High and Low Achievers in College," The Journal of Educational Research, Vol 58, No. 9. (May-June, 1965), pp. 409 - 410.

การเรียน เขาแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 37 คน และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 37 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), การยอมรับตนเอง (Sa), ความรับผิดชอบ (Re), ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac), และประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานการณ์ (Cs), การเข้าสังคม (Sy), ความอดทน (To), ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Ai), และความเป็นหญิง (Fe) มากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะได้คะแนนบุคลิกภาพด้านความยืดหยุ่น (Fx) มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

✕ ในปีคริสต์ศักราช 1967 วัตสัน¹⁸ (Watson) ได้ทำการวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพต่าง ๆ กับความถนัดทางการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยไอโอวา จำนวน 300 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 100 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มปกติ คือนักศึกษาที่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และเรียนเป็นปีแรก ปีการศึกษา 1959 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว ซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และสูงกว่าปีที่ 1 ตามลำดับ และในการเลือกเด็กที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัวนั้น วัตสันให้สถาบันแนะแนวของมหาวิทยาลัยเป็นผู้คัดเลือกให้ โดยใช้นักศึกษาปีการศึกษา 1957 - 1960 ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ เป็น

¹⁸Charles G. Watson, "The California Psychological Inventory as a predictor of Academic Achievement in Normal and Maladjusted College Males," The Journal of Educational Research, Vo. 61, No. 1 (September, 1967), pp. 10 - 12.

เครื่องมือในการวัดบุคลิกภาพ ใช้คะแนนความถนัดทางการเรียน จากผลการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. จากการวิจัย สรุปได้ดังนี้

* 1. ความถนัดทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบุคลิกภาพ ด้านสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai) กับ ด้านประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความพินัดทางการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพด้าน การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs), การเข้าสังคม (Sy), ความรับผิดชอบ (Re), และความอดทน (To) ในนักศึกษากลุ่มที่ 2 ซึ่งประสบความสำเร็จในการปรับตัว

3. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพ 6 ด้านด้วยกัน คือ ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ (Cs), ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี (Wb), ความอดทน (To) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำความผู้อื่น (Ac), สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai) และ ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie)

4. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของกลุ่มที่ 3 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพ 6 ด้าน คือ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), การยอมรับตนเอง (Sa), ความอดทน (To), สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai), ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) และการมีความคิดตามหลักจิตวิทยา (Py)

ปีคริสต์ศักราช 1973 อี. เอช. บริงค์แมน¹⁹ (E.H. Brinkmann) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับ ชุดการศึกษา (Educational Set) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 2 ระดับ คือ ระดับวิทยาลัย และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับวิทยาลัยใช้

---

¹⁹E.H. Brinkmann, "Personality Correlates of Educational Set in Classroom," The Journal of Educational Research, Vol. 66, No.5 (January, 1973), pp. 221 - 223.

นักศึกษาปีที่ 1,2 จากหลาย ๆ แห่งที่เรียนหลักสูตรทั่วไป (General Studies Curriculum) ให้นักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบ ESS (Educational Set Scale) แล้วแบ่งนักศึกษาเรียงตามคะแนนออกเป็น 4 กลุ่ม ถึงกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด และต่ำสุด มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โลกกลุ่มสูง 41 คน และกลุ่มต่ำ 43 คน แล้วให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มตอบแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอนี้ระหว่าง 2 กลุ่ม โดยแยกเพศเป็นหญิงกับชาย ผลปรากฏว่า กลุ่มสูงได้คะแนนบุคลิกภาพสูงกว่ากลุ่มต่ำทั้งในเพศหญิงและเพศชายเกือบทุกด้าน นอกจากบุคลิกภาพด้าน ความยืดหยุ่นได้ (Fx) ที่กลุ่มต่ำมีคะแนนบุคลิกภาพด้านนี้สูงกว่า และเฉพาะในเพศชาย บุคลิกภาพด้านประสิทธิภาพทางสมอง (Ie) ของทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีคะแนนเท่ากัน

สำหรับในระดับมัธยมปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาจิตวิทยาทั่วไป (General Psychology) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (Suburban highschool) หลาย ๆ แห่ง ให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบ ESS แล้วแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเช่นกัน ได้กลุ่มสูง 57 คน กลุ่มต่ำ 60 คน แล้วให้ทั้ง 2 กลุ่มตอบแบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ เฉพาะบุคลิกภาพด้าน การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi), สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (A±) และ สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac) ผลปรากฏว่า กลุ่มที่ได้คะแนน ESS สูง ได้คะแนนบุคลิกภาพทั้ง 3 ด้านสูงกว่ากลุ่มที่ได้คะแนน ESS ต่ำ ทั้งเพศหญิงและชาย สำหรับเพศชาย ไม่มีความแตกต่างของบุคลิกภาพด้าน การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi) ระหว่าง 2 กลุ่ม และสำหรับเพศหญิง กลุ่มสูงได้คะแนนบุคลิกภาพด้านนี้สูงกว่ากลุ่มต่ำ

✓ ปีพุทธศักราช 2517 พวงรัตน์ ทวีรัตน์²⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะบุคลิกภาพ และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กลุ่มตัวอย่างสุ่ม

²⁰ พวงรัตน์ ทวีรัตน์, "ลักษณะบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517).

จากนักเรียนชั้น ม.ศ. 4 แผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลปะ และแผนกทั่วไปของโรงเรียนรัฐบาล สหศึกษา 6 โรงเรียน ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซีพีไอ วัชบุคลิกภาพและใช้คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนตลอดปีวัดผลสัมฤทธิ์ ผลปรากฏว่า

1. นักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ส่วนภูมิภาค ได้คะแนนสูงกว่านักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ ส่วนกลาง ในด้าน การควบคุมตนเอง (Sc) และสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac) นักเรียนแผนกศิลปะส่วนภูมิภาค ได้คะแนนสูงกว่านักเรียนแผนกศิลปะส่วนกลาง ในด้าน ประสิทธิภาพทางสมอง (Ie), สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai) และการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi) ส่วนนักเรียนแผนกทั่วไปส่วนภูมิภาค ได้คะแนน สูงกว่านักเรียนแผนกทั่วไปส่วนกลางในด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do) และด้านการยอมรับตนเอง (Sa) แต่ได้คะแนนต่ำกว่าในด้านลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Cm)

2. นักเรียนชายส่วนภูมิภาค ได้คะแนนสูงกว่านักเรียนชายส่วนกลางในด้าน การยอมรับตนเอง (Sa) ส่วนนักเรียนหญิงส่วนภูมิภาค ได้คะแนนสูงกว่านักเรียนหญิงส่วนกลาง ในด้าน การควบคุมตนเอง (Sc) สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac) และ การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi) สำหรับนักเรียนรวมสองเพศ นักเรียนส่วนภูมิภาคได้คะแนน สูงกว่านักเรียนส่วนกลางในด้านสัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากความเป็นตัวของตัวเอง (Ai), สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac) และ การสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น (Gi)

บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์สำหรับนักเรียนในส่วนกลาง มี 6 ด้าน คือ ด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานการณ์ (Cs), การเข้าสังคม (Sy), ประสิทธิภาพทาง สมอง (Ie), การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), การยอมรับตนเอง (Sa), และสัมฤทธิ์ผล ที่เกิดจากการเป็นตัวของตัวเอง (Ai) และสำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาคมี 4 ด้าน คือ ด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Do), ความรับผิดชอบ (Re), ลักษณะที่พบในคนส่วนมาก (Cm) และ สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากการทำตามผู้อื่น (Ac)

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน มีผู้ให้ความสนใจศึกษาไว้บ้าง โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพต่าง ๆ กัน ดังนี้

✕ ในปีคริสต์ศักราช 1958 เก็บฮาร์ท และ ฮอยท์²¹ (Gebhart and Hoyt) ได้ศึกษาความต้องการของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของคณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวน 430 คน นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ จำนวน 310 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยแคนซัส ปีการศึกษา 1956 - 1957 โดยให้นักศึกษาตอบแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล แล้วแบ่งนักศึกษาแต่ละคณะเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ คือ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า 0.7 ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 1.3 ถือเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลสูง และผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 0.7 ถึง 1.3 ถือเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลปานกลาง ต่อจากนั้น เก็บฮาร์ทได้แบ่งนักศึกษาแต่ละกลุ่มออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ได้คะแนนสอบไล่ปลายภาคการศึกษาแรกสูงกว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผล ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าที่เป็นจริง (Over Achievement) และประเภทที่ได้คะแนนสอบไล่ต่ำกว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผล ถือเป็นกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำกว่าที่เป็นจริง (Under Achievement) จำนวนกลุ่มที่แบ่งได้มี 12 กลุ่ม แล้วให้นักศึกษาทั้ง 12 กลุ่มนี้ตอบแบบสำรวจบุคลิกภาพ อีพีพีเอส (EPPS: Edwards Personal Preference Schedule) ผลการวิจัยสรุปว่า นักศึกษาที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าที่เป็นจริง มีความต้องการมากกว่านักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลต่ำกว่าที่เป็นจริง ในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การพึ่งตนเองแต่มีความต้องการน้อยกว่าในด้าน ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น การผูกไมตรีกับผู้อื่น และความต้องการเปลี่ยนแปลง และสำหรับนักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลสูง มีความต้องการมากกว่านักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลต่ำในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล การแสดงออก การพึ่งตนเอง การมีอำนาจเหนือผู้อื่น แต่มีความต้องการน้อยกว่าในด้านการยกย่องผู้อื่น ความเป็นระเบียบ การยอมรับโทษ และการช่วยเหลือผู้อื่น

²¹Gebhart and Hoyt, "Personality Needs for Under and Over Achiever Freshman," Journal of Applied Psychology, Vol. 42 (April, 1958), pp. 125 - 128.

✓ ในปีคริสต์ศักราช 1962 กูดสไตน์ และ ฮิลบรุน²² (Goodstein and Hilbrun) ได้ศึกษาถึงตัวทำนายสัมฤทธิ์ผลในวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังเรียนวิชาจิตวิทยาขั้นต้น (Elementary Psychology Course) จำนวน 357 คน เป็นชาย 206 คน หญิง 151 คน นักศึกษาทั้งหมดนี้แยกเป็น 2 พวก เพศหญิง และเพศชาย แต่ละพวกแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถทางสมองสูง, กลาง และต่ำ โดยใช้คะแนนจากแบบวัดความสามารถทางคำศัพท์ (Vocabulary test) ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 กลุ่มนี้ ทำแบบสำรวจบุคลิกภาพ อีพีพีเอส (EPPS: Edwards Personal Preference Schedule) นำคะแนนที่ได้มาหาค่าสหสัมพันธ์ภาคียะ (Partial correlation) กับคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนใน 1 เทอม (Semester GPA) โดยจัดทำตัวแปรเกี่ยวกับความสามารถทางสมองออก ปรากฏผลว่า

1. ในเพศชาย มีความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสัมฤทธิ์ผล กับคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. เพศชาย กลุ่มที่มีระดับความสามารถทางสมองต่ำ มีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการเรียน กับความต้องการทางด้านการพึ่งตนเอง และการช่วยเหลือผู้อื่น กลุ่มที่มีระดับความสามารถทางสมองปานกลาง มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนกับความต้องการทางด้านสัมฤทธิ์ผล และความอดทน และมีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการเรียน กับความต้องการทางด้านการผูกไมตรีกับผู้อื่น, ความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น และความต้องการเปลี่ยนแปลง ส่วนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางสมองสูง มีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการเรียน กับความต้องการก้าวร้าว

---

²²Leonard D. Goodstein and Alfred B. Hilbrun, "Prediction of College Achievement from the EPPS at Three Levels of Intellectual Ability," Journal of Applied Psychology, Vol. 46, No. 5 (October, 1962), pp. 317 - 320.

3. เพศหญิง กลุ่มที่มีระดับความสามารถทางสมองต่ำ มีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการเรียน กับความต้องการด้านการยอมรับโทษ, ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางสมองสูง มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนกับความต้องการทางด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น

✓ ในปีคริสต์ศักราช 1966 มิลตัน ดี ฮาร์เกิล²³ (Milton D. Harkel) ได้ศึกษาในเรื่องที่คล้ายคลึงกับที่ กูคส์ไคน์ และ ฮิลบรุน ได้ทำไว้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้น (Introductory Psychology) เพศชายจำนวน 102 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีระดับสติปัญญาสูง กลาง และต่ำ โดยใช้คะแนนจากแบบวัดความถนัดในการเรียน เอ็ม เอส เอ ที (MSAT: Minnesota Scholastic Aptitude Test) เครื่องมือที่ใช้เป็นตัวทำนาย คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพ อีพีพีเอส (EPPS: Edwards Personal Preference Schedule) เกณฑ์ที่ใช้แสดงสัมฤทธิ์ผลในการเรียนมี 2 ชุด คือ คะแนนเฉลี่ยใน 1 ภาค (Quarter GPA) และคะแนนเฉลี่ยรวมตลอดปี (Core GPA) นำคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจบุคลิกภาพ อีพีพีเอส และคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนทั้งสองชุด มาหาความสัมพันธ์กัน โดยหาค่าสหสัมพันธ์ภาคียะ (Partial Correlation) ซึ่งกำจัดตัวแปรในเรื่องระดับสติปัญญาออก ผลการวิจัยที่ได้ คล้ายคลึงกับผลการวิจัยของกูคส์ไคน์ และ ฮิลบรุน กล่าวคือ มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ กับคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนใน 1 ภาคเช่นเดียวกัน แต่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ กับคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนตลอดปีนั้นได้ผลแตกต่างกันไป ซึ่งความแตกต่างข้อนี้จะเป็นเรื่องเคื่อนให้เพิ่มความระมัดระวังในการวัดความสำเร็จในการเรียนในวิทยาลัยให้ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เมื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่มโดยวิธีสุ่ม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องระดับสติปัญญา แล้วหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับคะแนนเฉลี่ยผลการ

²³Milton D. Harkel, "Prediction of College Achievement from the EPPS Using Intellectual Ability as a Moderator," Journal of Applied Psychology, Vol. 50, No. 4 (August, 1966), pp. 336 - 340.

เรียนทั้ง 2 ชุด ปรากฏว่า ในแต่ละกลุ่มมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการเรียนไม่เหมือนกันเลย แสดงว่าบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการเรียน ได้รับอิทธิพลจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จึงทำให้ค่าความสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไปตามโอกาส (Chance Fluctuation)

✕ ในปีพุทธศักราช 2510 สมคิด ไชยยันบุตร²⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางค่านิยมของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่างประชากรมี 52 คน เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง 26 คน ชาย 17 คน หญิง 9 คน และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ 26 คน ชาย 16 คน หญิง 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถามบุคลิกภาพไฮสคูล (High School Personality Questionnaire) ซึ่งวัดบุคลิกภาพ 14 ด้าน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ความสามารถในการรับผิดชอบ และความสามารถในการบังคับตนเอง โดยที่นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์ดีกว่า มีความรับผิดชอบดีกว่า และมีความสามารถในการป้องกันตนเองมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

✕ ในปีคริสตศักราช 1969 ไฮแซงค์²⁵ (Eysenck) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลการเรียน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck

²⁴สมคิด ไชยยันบุตร, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางค่านิยมของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510).

²⁵H.J. Eysenck, "Personality in Primary School Children, Part I," The British Journal of Educational Psychology, Vol. 38 (1969), pp. 109 - 112.

Personality Inventory) หรือ JEPI ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชายหญิง 4,000 คน อายุ 11 - 12 ปี แล้วหาความสัมพันธ์กับผลการเรียน ปรากฏว่า เด็กที่มีลักษณะแสดงตัว ทั้งชายและหญิง มีความสามารถในการเรียนดีกว่าเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว โดยเฉพาะทางด้าน เหตุผลและภาษา และเด็กที่มีลักษณะอารมณ์ไม่มั่นคงทั้งชายและหญิง มีความสามารถในการ เรียนไม่แตกต่างกับเด็กที่มีอารมณ์มั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางด้านอารมณ์ กับผล การเรียนมีลักษณะเป็นเส้นโค้ง (Curvilinear) เด็กที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง และเด็กที่มี อารมณ์อ่อนไหว ทำงานด้านการเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มีลักษณะด้านอารมณ์เป็นกลาง ๆ ระหว่าง สองพวกนี้ นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กที่มีลักษณะแสดงตัวและอารมณ์อ่อนไหว จะทำงานด้านการ เรียนได้ดี แต่เป็นเช่นนั้นเฉพาะในเด็กหญิง ในเด็กชาย ลักษณะเดียวกันนี้จะเรียนไม่ได้ดี

ปีคริสต์ศักราช 1974 เจ.เอล.โคล²⁶ (J.L. Cole) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างบุคลิกภาพ 3 ด้าน คือ การยอมรับตนเอง, ทศนคติ และตัวกระตุ้นให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) กับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักศึกษาเกรด 3 จำนวน 100 คน ซึ่งมีคะแนนความสามารถทางสติปัญญาที่วัดได้จากแบบวัดความสามารถทางสมองของ โอทิส-เลนนอน (Otis-Lennon Test of Mental Ability) ระหว่าง 93 - 103 เครื่องมือที่ใช้วัดการยอมรับตนเองคือ ดัชนีการยอมรับตนเองของเด็ก (The Children's Self Concept Index) ใช้แบบวัดทศนคติ เคอะ ซิลเดิร์น แอดติจูดินัล เรนจ์ อินดิเคเตอร์ (The Children's Attitudinal Range Indicator) และสำหรับตัวกระตุ้นให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ ใช้วัดด้วยแบบวัดพฤติกรรมในห้องเรียน (The Classroom Behavior Inventory) สำหรับสัมฤทธิ์ผลในการเรียน ใช้แบบวัดเมโทรโพลิแตน (Metropolitan Achievement Test) วัดความสำเร็จในการเรียน 4 ด้าน คือ ด้านการอ่าน (Reading), การสะกดคำ

---

²⁶J.L. Cole, "The Relationship of Selected Personality Variables to Academic Achievement of Average Aptitude Third Graders," The Journal of Educational Research, Vol. 67, No. 7 (March, 1974), pp. 329 - 333.

(Spelling) คำนภาษา (Language) และ คณิตศาสตร์ (Mathematics) เมื่อวัด ลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างหมดแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสหสัมพันธ์เรียงตามตำแหน่ง ของ สเปียร์แมน (Spearman Rank-Order) และสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์มีค่าต่ำ แต่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ระหว่างการ ยอมรับตนเองและตัวกระตุ้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผล กับสัมฤทธิ์ผลในสาขาวิชาต่าง ๆ นอกจาก การสะกดคำ (Spelling) เมื่อพิจารณาถึงความเหมือนกันของความสามารถทางสมองของ กลุ่มตัวอย่าง แม้ว่าจะได้ค่าสหสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ แต่ก็ประเมินได้ว่ามีความสัมพันธ์เพียงพอ

จากการวิจัยนี้พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพในค่าน การยอมรับตนเอง และตัวกระตุ้นให้ เกิดสัมฤทธิ์ผล มีความสำคัญสำหรับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของเด็กเกรด 3 ส่วนทัศนคตินั้น ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ พบว่า บุคลิกภาพทั้ง 3 ค่านไม่รวมกันทำนายสัมฤทธิ์ผลในการเรียนแต่อย่างใด

จะเห็นได้ว่า จากงานวิจัยทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียน แตกต่างกันไปตามเพศ ระดับการศึกษา และระดับสติปัญญา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า เมื่อควบคุมตัวแปรเหล่านี้โดยการสุ่มแล้ว บุคลิกภาพด้านต่าง ๆ จะรวมกันทำนายความสำเร็จในการเรียนได้ดีเพียงไร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย